

DOSIER

>> Imatge presa el 8 de febrer del 1939, al camí del Portús a la Clusa, a prop del cementiri del Portús. Photo New York Times / Fons Raymond Sangeroteo.

Què és l'exili? Que el diferencia d'una simple migració? Quin rol juga en la història contemporània de Catalunya? I de les comarques gironines? Ens trobem davant d'un fenomen que és tan antic com els conflictes polítics, socials i bèl·lics. Des de l'exili bíblic dels jueus, centenars de col·lectius humans identificats amb una religió o ideologia han hagut de fugir d'un determinat territori intentant salvar la vida davant de les persecucions dels seus enemics. Aquest fet, que s'ha repetit al llarg de la història, assolirà durant el segle xx una intensitat mai vista. I lluny de quedar-nos en els àmbits marginals de la història europea, Catalunya i les seves fronteres pirinenques, des del cap de Creus a la Vall d'Aran, així com les seves costes, de la Daurada a

ElS altres exilis

Portbou, han estat escenaris d'exilis propis i aliens més o menys massius. La història, especialment en el període 1923-1945, convertirà les comarques gironines —costa i muntanya— en un escenari gegantí on es representaran algunes de les tragèdies més dramàtiques del segle passat. Com a eco d'aquesta realitat, el present dossier ofereix una sèrie de reflexions que van més enllà de l'exili per excel·lència, el de 1939, visions de diferents exilis més o menys coneguts que van des de l'evacuació dels italians gironins el 1936 a la fugida de catalans conservadors i desertors, aquell mateix any, o l'entrada a Catalunya de perseguits pel nazisme vinguts de mitja Europa.

Arnau González i Vilalta.